

Verslag Praktijktafel 'Sport breekt uit!' 20 oktober 2017

Praktijktafel 2: Sportdienst Kortrijk op de bres voor sociaal-sportieve praktijken

De sportdienst van Kortrijk heeft veel ervaring in het ondersteunen van sociaal-sportieve praktijken. Leslie Ramboer is buurtsportcoördinator en werkt halftijds ook aan participatie van mensen in armoede. Drie jaar geleden kreeg ze binnen haar takenpakket de tijd om alle sportclubs te bezoeken en te bekijken hoe ze hen kan ondersteunen in hun werking en acties naar kwetsbare groepen. Leslie is in de praktijk van Kortrijk een brugfiguur tussen de mensen die drempels ervaren en de sport(club). Waar nodig gaat zij mee met de betrokkene naar de sportclub voor een eerste kennismaking. Verder werkt zij met de sportdienst drempelverlagende systemen uit die de financiële toegankelijkheid naar de sport(club) vergroten, zoals een systeem van tussenkomsten in het lidgeld en een sportkledijfonds. Daarnaast is Leslie ook halftijds aan de slag als communitymanager bij KV Kortrijk om de sociale pijler van de voetbalclub uit te bouwen.

Spreeker: Leslie Ramboer, sportdienst Kortrijk

Noden van sportclubs detecteren

Leslie begon zo'n vijf jaar geleden op de sportdienst met de opdracht om de toegankelijkheid te verlagen voor bepaalde doelgroepen. Veel van haar werk is moeilijk in cijfers uit te drukken. In het werken met sportclubs bestaat Leslie haar werk er voornamelijk uit om bij clubs noden te detecteren en vragen bloot te leggen. Ze stelt er ook verenigingen voor die werken met kwetsbare doelgroepen. Op die manier is ze een brugfiguur.

De meeste clubs zitten m.b.t. hun doelgroepenbeleid vooral met financiële kwesties (t.a.v. arme gezinnen). Leslie stelt ook vast de sportclubs er heel verschillend mee omgaan: sommigen proberen te zoeken naar oplossingen; anderen zijn te verlegen; nog anderen weren deze doelgroepen uit de club.

Leslie gaat vaak samen met o.m. de armoedevereniging op zoek naar oplossingen. Er is ook een samenwerking met de UITPas en de mutualiteiten. Maar evengoed met de Gezinsbond, kringloopwinkel (bv. rond sportkledij). Er is ook een sportkledijfonds opgericht waardoor mensen per jaar €50 kunnen spenderen aan nieuwe kledij. Dit project loopt momenteel wel goed en sportclubs informeren op hun beurt leden over bovenstaande acties en mogelijkheden.

Bemiddeling naar sport

Leslie werkt ook samen met gezinnen, die ze bezoekt en waarbij ze probeert hun vragen over vrije tijd uit te diepen. De werkwijze is het samen gaan zoeken naar drempels en oplossingen. Een van de meest voorkomende barrières is deze van mobiliteit (vervoer). Leslie gaat in het werken met gezinnen vaak ook de eerste keer mee naar de club waar iemand aanwezig is om met het gezin kennis te maken. Zo wordt er gezorgd voor een warme overdracht. Leslie blijft beschikbaar en het gezin kan haar altijd contacteren. Leslie is wekelijks 1 à 2 keer op de club om op die manier gezinnen te begeleiden.

Omgaan met weerstand

Krijgen de clubs stimuli om een contactpersoon aan te stellen? Leslie zegt dat dit niet het geval is. Leslie bouwt zelf het contact op met 'de juiste persoon'.

Is er veel weerstand is van clubs? Leslie geeft aan dat dit meestal niet het geval is maar dat er wel één club is die systematisch contact met haar weigert. Mohamed Meftah (Buurtsport Mechelen) geeft het voorbeeld van Mechelen waar de stad wel met een puntensysteem werkt dat gekoppeld is aan subsidies. Een club krijgt dan meer subsidies naarmate dat zij meer inspelen op de noden van (alle) Mechelaars. Dergelijke financiële ondersteuning, kan volgens Mohamed veel helpen.

Maar er is een valkuil: soms worden er een soort van schijnprojecten opgezet, enkele simpele acties op papier die als doel hebben vooral meer geld binnen te halen. Leslie geeft aan dat zo'n dossiers dus op een andere manier moeten worden aangepakt en dat clubs op voorhand dienen na te denken welk project ze willen opzetten.

Wat zijn de obstakels in de bemiddeling naar sportclubs?

Leslie geeft aan dat de juiste mensen vinden niet eenvoudig is. Wie gaat het doen? Wie gaat zich ontfermen? Het bestuur van een club weet vaak zelf niet wie dit wil doen. Leslie probeert daarom die mensen op te zoeken, te vinden, door op trainingen aanwezig te zijn, en zo deze 'witte raven' tegen te komen en met hen een contact op te bouwen. Veel clubs zijn zoekende, bv. Beerschot Atletiek Club (Antwerpen-Kiel) heeft zich ook moeten heroriënteren o.b.v. nieuwe samenwerkingen.

Is het kader van Pieter Smets voor Leslie herkenbaar?. Leslie zegt dat je dit verhaal bij KVK Kortrijk echt zag gebeuren (soort van 'leegloop'), drie jaar terug. Dus is de club naar de burgemeester gestapt. Daarna heeft de burgemeester Leslie aangesproken en het lokale netwerk van Kortrijk. Men is dan op zoek gegaan naar mensen, leden voor het bestuur, sterke figuren, om samen met hen te zoeken naar oplossingen. Zo is de inschrijvingsprocedure bij KVK een echt buurtmoment geworden.

Welke competenties zijn belangrijk in het werk van Leslie?

Leslie geeft aan dat ze geen sportopleiding heeft, maar een sociaal werk diploma, ze komt uit het buurtwerk. De sportdienst heeft dat opgepikt. Zo is de samenwerking rondom KVK Kortrijk tot stand gekomen.

Hoe breng je sportclubs in contact brengt rond (thema) armoede? Leslie geeft aan dat je moet vertrekken vanuit enkele vragen: voor wie doen we dit? Hoe kunnen we dit zo goed mogelijk organiseren? Hoe creëren we een warme plek? Hoe zorgen we ervoor dat mensen zich welkom voelen? Is er iemand die beschikbaar is? Door verhalen naar sportclubs te brengen over armoede. Je moet hen vertellend dat je verder moet kijken dan wat mensen binnen sportclubs uiterlijk zien (bv. slapende moeder tijdens training omwille 2x 4km stappen – geen vervoer). Er moeten ook veel stereotypen worden ontkracht.

Sportclubs en anderstaligen

Veel sportclubs krijgen te maken met anderstaligen. Dit vergt een heel ander engagement en een andere

aanpak. Hoe beïnvloedt dit de communicatie? Welke tips geeft Leslie aan sportclubs? Leslie geeft aan dat wanneer de vraag er is op dat moment wordt gezocht. Bv. werken met pictogrammen en kortere teksten. Er is dus geen standaard oplossing. Wel situatie per situatie bekijken. Bv. als de club weinig ouders krijgt op een Breughelavond omwille van wat men serveert in de keuken, kunnen ze dit verbreden naar een 'wereldfeest' met divers aanbod.

Bottom up

Komt er initiatief van onderuit, vanuit kansengroepen zelf? En is het de taak van Leslie om deze initiatieven dan te ondersteunen? Leslie zegt dat er één Taekwondo club is die la heel lang bezig is en die erkend is binnen de sportdienst, dit is één van de best practices. Er is wel een cricket club die in Kortrijk wil spelen (i.p.v. in Oostende), maar in Kortrijk worden ze verjaagd of van kastje naar de muur gestuurd omdat er geen ruimte zou zijn. Maar er is wat zo'n initiatieven betreft meer ervaring in Brussel en/of Antwerpen.

Hoe functioneert het lokaal netwerk? Wat is hun rol? Leslie geeft aan dat dit een moment is voor aanbieders (onderwijs, jeugdzorg, ...) en waar je heel veel uit leert. Een heel netwerk van contacten. Ze bellen elkaar op, wisselen informatie, werken samen rond toeleiding.

Wat is de relatie van Leslie tot beleid. Leslie werkt vooral bottom-up, is hier weerstand tegen? Leslie geeft aan dat ze een beetje haar eigen job heeft gemaakt. Daar heeft ze in het begin voor moeten vechten. Door verhalen te brengen en te vertellen is dit thema ook bij de sportdienst binnengesijpeld. Op einde van het jaar zie je de toeleidingscijfers, maar er zit veel meer achter qua contacten en tijdsinvestering.

Is er ook toeleiding naar sportkampen van de sportdienst? Er komen veel jongeren naar de sportkampen. In begin was de brochure relatief ontoegankelijk. Leslie heeft moeten vechten om die communicatie drempels te verlagen, maar ook om een toegankelijk aanbod te maken. Dit is er gekomen door input vanuit huisbezoeken. Er werd eerst projectmatig geëxperimenteerd, bv. zumba, vrouwengroepen, ... De sportdienst zag dat er volk op afkwam en daarom wordt het nu meer 'regulier'.

Leslie werkt vooral op vraag, maar er worden bv. ook sportprikkelers (Tapas) georganiseerd, woensdagen, in de buurthal. Enkele voorbeelden worden opgegeven: 'Ladies Only', 'Soccerboys'. Nu is er ook een vraag rond basketbal maar de deuren blijven voorlopig nog gesloten.

Volgt Leslie de gezinnen (en kinderen) ook op na inschrijving? Leslie geeft aan dat dit niet echt het geval is. Ze kan dit enkel doen indien ze hiervoor meer tijd zou krijgen. Soms mailen mensen wel terug met een nieuwe hulpvraag (en dat ze dus zijn/waren gestopt). Mobiliteitsdrempel is en blijft een grote drempel voor de doelgroep.

Verslag: Zeno Nols, VUB